

§§ 8 og 9. Jeg skal imidlertid være den ærede sidste Taler meget taknemmelig, fordi han har opfordret Regjeringen til at fremkomme med det saaledes, at man kan see, hvad den egentlig vil. Naar den ærede Rigsdagsmand for Maribo Amts 2den Valgkreds (Frederiksen) lgaar fremsatte, hvad der som bekjendt er hans Indlingsstaaelse, nemlig fri Sammenlægning, og udtalte, at han ikke frygtede for, at der kom smaa Forpagtergaarde tilstede i et større Antal, da skal jeg ikke nægte, at jeg nærer en saadan Frygt; man har idetmindste i Sylland ikke saa Exempler paa, at under Forholdene, som de der ere, have saadanne Forpagtergaarde ikke kunnet føde en Familie udenfor Bondestanden, idet de have været for smaa. — Jeg skal dernæst gaae over til at tale om Forslaget selv, og jeg skal da sige, at jeg troer, det vil afgive et brugbart Materiale til en Fæstelov; men jeg kan ikke nægte, at jeg er noget i Modsetning til den ærede sidste Taler, naar han var imod baade §§ 1 og 9 i det af Rigsdagsmanden for Aarhus Amts 1ste Valgkreds indbragte Forslag. Jeg er enig med ham med Hensyn til § 1, hvortilmod jeg er fuldstændig uenig med ham med Hensyn til § 9, idet jeg anseer det som en Mangel ved det her foreliggende Forslag, at der ikke i samme findes en Paragraph som § 9 i det af Rigsdagsmanden for Aarhus Amts 1ste Valgkreds indbragte Forslag. Naar nemlig en Fæster har opbygget sin Gaard, saa risikerer han, naar en saadan Bestemmelse ikke kommer ind i Loven, at komme til at betale 2 Gange. Jeg skal ikke gaae saa vidt, at jeg som det ærede Medlem for Aarhus Amts 1ste Valgkreds vil sige, at Fæsteren skulde have Betaling for de Forbedringer, han har gjort paa Gaarden, da jeg antager, at han vil have havt nogen Erstatning derfor i de større Indtægter, han har havt af Gaarden; men han vil som sagt i det af mig nævnte Tilfælde risikere at komme til at betale to Gange, naar ikke en Bestemmelse, der forhindrer det, indsættes i Loven. Hvad jeg forresten kan have at sige i denne Sag, er allerede blevet sagt af flere ærede Talere, og navnlig af det ærede Med-

lem for Odense Amts 3die Valgkreds (N. Andersen), og jeg skal endnu kun sige, at naar det ærede Medlem for Odense Amts 4de Valgkreds (H. C. D. Müller) siger, at enhver Rigsdagsmand vil, naar han kommer hjem, blive modtagen med Taknemmelighed, hvis en Fæstelov bliver bragt istand, saa er efter min Mening Spørgsmaalet mere derom, at vi faae en Fæstelov, som Fæstebonden kan være tjent med; først da ville vistnok Fæstebønderne vide den ærede Rigsdagsmands Taknemmelighed i hans Kreds. Der ligger i Forslaget, som jeg nævnte, et saadant Materiale, at jeg skal stemme for dets Overgang til anden Behandling, for at der da maaskee kan komme noget virkelig brugbart ud deraf. Endnu skal jeg blot henlede Opmærksomheden paa et Punkt, der blev berørt af det ærede Medlem for Sorø Amts 4de Valgkreds (Holstein), som meente, at der maatte skelnes skarpt imellem dem, der havde villet sælge, og dem, der ikke havde villet sælge. Jeg troer imidlertid ikke, at det er saa let at gjøre denne Sondring; man vilde idetmindste, naar man skulde gjøre det, komme ind i et heelt Virvar, som man vel skal vogte sig for. Der er naturligtvis forskjellige Slags Folk; der er Folk, som have villet sælge, og som have solgt paa en Maade, som Fæstebonden har været tjent med, men der er ogsaa Folk, som have villet sælge og have solgt saaledes, at Tugen har været tilfreds dermed, idet næsten ikke en Gaard er bleven solgt, uden at den er bleven enten udstykket eller sammenlagt. — Det var kun disse Bemærkninger, jeg har villet gjøre.

N. Andersen: Jeg synes nu virkelig, at der er Grund til at antage, at der kan bringes en Afgjørelse tilveie af denne Sag. Jeg for mit Bedkommende skal tilstaae, at det er første Gang i de 12 Aar, jeg har havt Sæde i Folkethinget, at jeg har næret Tro dertil, men at jeg ogsaa nu begynder at faae en saadan. Det er derfor naturligt, at man, naar man stiller sig det for Die, at Afgjørelsen nærmer sig, da ogsaa særligt seer paa, hvorledes denne Afgjørelse vil blive, og jeg haaber, at det i det Mindste er undskyl-